

Katowice, 18.02. 2018

dr hab. Mariusz Kolczyński
Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarstwa
Uniwersytet Śląski
Katowice

Recenzja

Rozprawy doktorskiej Pana mgr Kamila Glinki „*Polityka miejska w marketingu prezydentów największych miast Dolnego Śląska*”

W swojej rozprawie doktorskiej Pan mgr Kamil Glinka podjął ambitną próbę zmierzenia się z niezwykle złożoną i faktycznie rzadko poruszaną w tak kompleksowy sposób problematyką naukową. Perspektywa badawcza zaproponowana przez Autora odbiega od standardowych ujęć tematyki związanej z szeroko rozumianą polityką miejską - z tego punktu widzenia recenzowana rozprawa ma, w moim przekonaniu, nowatorski charakter; mgr K. Glinka proponuje samodzielny i dojrzały naukowo sposób analizy i interpretacji zjawisk zachodzących w badanym środowisku miast Dolnego Śląska. Trafny wybór dychotomicznej perspektywy analitycznej (*urban policy/urban politics*) nie tylko zapobiegł powielaniu powierzchownych i w wielu przypadkach nieuprawnionych wniosków formułowanych w licznych publikacjach naukowych dotyczących lokalnej sceny politycznej, ale przede wszystkim umożliwił przeprowadzenie wnikliwych badań aktywności politycznej prezydentów wybranych miast oraz sformułowanie jakościowo nowych i ważkich wniosków naukowych (w pełni zgadzam się z Autorem odnośnie ich potencjalnej wartości aplikacyjnej).

Niewątpliwie można uznać, że recenzowana praca wnosi istotny wkład w rozwój badań nad problematyką lokalnych procesów i zjawisk politycznych. Należy szczególnie podkreślić, że Autor z dużym zapałem problematyki i bardzo dobrą



orientacją w najnowszej literaturze przedmiotu odnosi się do kluczowych kwestii teoretycznych, a także wykazuje wysokie kompetencje naukowo-badawcze – czego jednoznacznie dowodzi sposób przeprowadzania pogłębionej analizy materiałów źródłowych, której wyniki w kompleksowy i naukowo spójny sposób zostały przedstawione w ostatnich dwóch rozdziałach pracy.

W tym kontekście zwraca uwagę dobre przygotowanie merytoryczne Doktoranta, widoczne zarówno w części teoretycznej, jak i empirycznej/praktycznej pracy, będące pochodną bardzo dobrej znajomości literatury przedmiotu (zamieszczona bibliografia jednoznacznie wskazuje, że Autor dotarł do najważniejszych pozycji naukowych odnoszących się do problematyki stanowiącej przedmiot rozprawy). Odpowiedni dobór i wykorzystanie literatury naukowej stworzyło solidne podstawy do szczegółowego określenia kluczowych problemów badawczych (z odpowiednio precyzyjnym uporządkowaniem kwestii terminologicznych), w poprawny sposób omawianych w kolejnych częściach opracowania. Jednocześnie wysoko oceniając umiejętność stawiania i weryfikacji hipotez badawczych można uznać, że poziom merytoryczny recenzowanej pracy nie budzi jakichkolwiek zastrzeżeń.

Proponowanemu przez mgr Kamila Glinkę ujęciu problematyki odpowiada przemyślana i poprawnie uporządkowana struktura pracy (także układ poszczególnych rozdziałów), umożliwiająca uporządkowaną prezentację podstawowych zagadnień i wniosków badawczych. Jako godną uznania uznaję „samodyscyplinę autorską” – w każdym z rozdziałów Doktorant z niezwykłą konsekwencją ogniskuje swoje rozważania na kwestiach kluczowych, wątki poboczne rozwijając (jeżeli zachodzi taka konieczność) w przypisach.

Podobnie wysoko należy ocenić formalną stronę pracy; praca jest dobrze zredagowana (w zasadzie jedyny bardziej poważny błąd dotyczy zamiany autorstwa książki *Sieciowe komunikowanie polityczne w Polsce...*, str. 18); rozprawa napisana jest w sposób przystępny; prezentacja danych – precyzyjna i przejrzysta, w odpowiedni sposób skorelowana z rozważaniami zawartymi w poszczególnych częściach rozprawy.

Praca składa się z czterech rozdziałów, poprzedzonych kompetentnie napisanym *Wprowadzeniem* i zwieńczonych *Zakończeniem*, w którym wyczerpująco podsumowano zasadnicze wątki problemowe.

W otwierającym rozprawę *Wprowadzeniu* poprawnie określono podstawowy obszar zagadnień, trafnie odwołując się do koncepcji teoretycznych i badawczych zawartych w literaturze przedmiotu (przytoczone pozycje naukowe jednoznacznie świadczą o bardzo dobrej orientacji Doktoranta w omawianej problematyce). Przekonująco uzasadniono wybór tematu pracy – nie ma wątpliwości, że temat jest odpowiedni dla rozprawy doktorskiej. Podobnie należy ocenić argumenty na rzecz przyjętych przez Autora kryteriów doboru materiału badawczego.

Wskazany przez Autora główny cel rozprawy („...wieloczynnikowa analiza zależności pomiędzy polityką miejską a aktywnością marketingową prezydentów czterech największych miast Dolnego Śląska, która przypada na okres samorządowej kampanii wyborczej” s. 5”) można uznać jako prawidłowo sformułowany, a zarazem ważki naukowo: wskazana perspektywa badawcza stwarzała możliwości (wykorzystane przez Doktoranta) pogłębionej, wielopłaszczyznowej analizy aktywności politycznej wskazanych podmiotów. Równie wysoko należy ocenić sformułowane przez Doktoranta główne pytania badawcze oraz hipotezy badawcze, dobrze przemyślane, o wysokim potencjale analitycznym.

Rozprawę otwiera poprawnie skonstruowany i wyczerpujący rozdział (*Polityka miejska – uwarunkowania immanentne i akcydentalne*), w którym kompetentnie przedstawiono:

- główne koncepcje teoretyczne polityki miejskiej (trafnie ujęto podstawowe zagadnienia oraz wskazano na złożoność problematyki miejskiej wynikającą z multidyscyplinarnego charakteru studiów nad polityką miejską),
- teorię reżimu miejskiego (z wyczerpującym odwołaniem do literatury przedmiotu, przeglądem ujęć definicyjnych oraz przeglądem wybranych typologii), z poprawną identyfikacją walorów eksplanacyjnych tej teorii,
- naukową użyteczność podejścia systemowego w badaniach z zakresu studiów miejskich, z prawidłowym odwołaniem do, szczególnie omówionej, koncepcji Johna P. Pelissero .

W drugiej części rozdziału zogniskowano uwagę na formalnych uwarunkowaniach funkcjonowania miast i realizowania określonej polityki miejskiej – Doktorant wyczerpująco, z odwołaniem do materiałów dokumentalnych dokonał analizy podstawowych rozstrzygnięć przyjętych na poziomie europejskim i krajowym.

W II rozdziale pracy (*Marketing w polityce miejskiej*) podjęto rozważania na temat kluczowych, w kontekście tematu pracy, pojęć. W pierwszej kolejności wskazano podstawowe przesłanki rozwoju koncepcji marketingu miejskiego – w przekonujący sposób uzasadniono konieczność wykorzystanie arsenału środków marketingowych w zarządzaniu organizmem miejskim. Zwróciłbym uwagę na interesujące wnioski odnoszące się do możliwości planowania i organizowania samodzielnych działań wizerunkowych/brandingowych przez poszczególne miasta (władze miejskie) jako jednej z konsekwencji rozwoju technologii informacyjno-komunikacyjnych (w tym kontekście ciekawa analiza przejścia „od marketingu do branding” oraz porządkujące rozstrzygnięcia definicyjne, z adekwatnym odesłaniem do literatury przedmiotu). Jako wartościowe uzupełnienie wcześniejszych rozważań należy uznać syntetyczną charakterystykę miejskich strategii marketingowych (wydaje się, że egzemplifikacja rozważań teoretycznych podniosłaby wartość tej części rozprawy).

Drugą część rozdziału poświęcono marketingowej reorientacji lokalnych kampanii wyborczych – trafnie wskazano przyczyny takiego stanu rzeczy; przy czym można uznać, że konkluzje Doktoranta odnoszą się do wielkomiejskiego obszaru rywalizacji wyborczej. Na tym tle nieco słabiej wypada autorska charakterystyka strategii wyborczych, tym niemniej zwraca uwagę ciekawe rozróżnienie działań z zakresu marketingu miejskiego i wyborczego (rozważania zostały precyzyjnie podsumowane w Tabeli nr 11, s.90).

W ostatniej części rozdziału Doktorant wprowadza i precyzyjnie definiuje kategorię (miejskiego) marketingu prezydenckiego. Nie budzi jakichkolwiek zastrzeżeń sposób, w jaki scharakteryzowano: uwarunkowania (zwłaszcza formalno-prawne) aktywności marketingowej prezydentów miast oraz relacje pomiędzy marketingiem miejskim i wyborczym (w kontekście działań podejmowanych przez prezydentów miast). Na tej solidnej podstawie mgr K. Glinka zaproponował własną



propozycję modelowego ujęcia marketingu prezydenckiego, trafnie odzwierciedlającą dwoistą naturę aktywności marketingowej na szczeblu prezydenckim.

Pozytywnie oceniając modelowe rozwiązanie zaprezentowane przez Autora, nie sposób podzielić się pewną wątpliwością. Przedstawiona koncepcja marketingu prezydenckiego odpowiada w znacznym stopniu klasycznej - w ujęciu marketingu politycznego - strategii podmiotów sprawujących władzę (indywidualnych i zbiorowych); w tekście rozprawy nie znajdujemy odwołania do wcześniejszych rozważań naukowych na ten temat (choćby w polskiej literaturze przedmiotu).

III rozdział (*Polityka miejska na Dolnym Śląsku*) składa się z dwóch zasadniczych części. W pierwszej – Doktorant poddał szczegółowej analizie dokumenty miejskie, które w intencjach władz lokalnych powinny wytyczać kierunki rozwoju badanych miast. Słusznie podzielono materiał badawczy na dwie kluczowe grupy: dokumentów strategicznych o charakterze generalnym oraz dokumentów strategicznych o charakterze specjalistycznym. Zastosowane podejście pozwoliło na uchwycenie dynamiki aktywności władz miejskich w zakresie planowania strategicznego, zwłaszcza w odniesieniu do tworzenia strategii i programów o charakterze specjalistycznym. Doktorant precyzyjnie identyfikuje podstawowe obszary problemowe, poprawnie zestawiając swoje wnioski w kolejnych Tabelach (czytelnie obrazujących różnice w poszczególnych miastach); zwraca także uwagę interesująca analiza dokumentów określających kierunki miejskich działań marketingowych.

Drugą część rozdziału poświęcono analizie lokalnego szczebla rywalizacji wyborczej, rozpatrywanego na dwóch poziomach: wyborów prezydentów miast i wyborów do rady miejskiej. Badania przeprowadzane przez Doktoranta znakomicie wpisują się w dorobek wrocławskiego ośrodka politologicznego na temat wyborów samorządowych w województwie dolnośląskim. Sposób, w jaki dokonano analizy wskazuje na wysokie kompetencje naukowo-badawcze Doktoranta; mamy do czynienia z merytorycznie poprawną - z odwołaniem i wykorzystaniem w prawidłowy sposób podstawowych wskaźników politologicznych - analizą, pozytywnie odróżniającą zaprezentowane podejście badawcze od dominującego, w znacznej części opracowań, uproszczonego podejścia deskrypcyjnego.

Dobrym wprowadzeniem do analizy zawartej w czwartym, obszernym rozdziale pracy (*Marketing prezydencki w systemie polityki miejskiej – przykład Dolnego Śląska*) są rozważania dwoistego układu czynników kontekstowych (układ prorozwojowy i układ wyborczy) warunkujących pozycję prezydenta w samorządzie miejskim. Taki zabieg pozwala na lepsze zrozumienie autorskiej analizy pozycji systemowej prezydentów badanych miast. Doktorant precyzyjnie wskazuje i określa znacznie poszczególnych czynników warunkujących, dokonując wysoce kompetentnej ewaluacji wpływu każdego czynnika na pozycję (siłę pozycji) prezydenta w każdym mieście (wyniki bardzo czytelnie przedstawiono w tabelach) w kolejnych wyborach samorządowych w latach 2002 – 2014. Bez wątpienia, wyniki badań stanowią znakomity materiał źródłowy dla innych badaczy; natomiast proponowane podejście do pomiaru pozycji systemowej (indeks pozycji systemowej) wydaje się wręcz zachęcać do podjęcia badań porównawczych w innych miastach.

Drugą część rozdziału poświęcono ocenie działań marketingowych realizowanych przez prezydentów miast; Doktorant trafnie identyfikuje problemy metodologiczne z jednoznaczną klasyfikacją podejmowanych przedsięwzięć i przypisaniu ich do jednej z dwóch kategorii (działań wyborczych lub działań „miejskich”). Przeprowadzona analiza prowadzi do sformułowania szeregu wartościowych wniosków, z których jako najbardziej istotny można uznać wniosek odnoszący się do priorytetowego znaczenia „działań infrastrukturalnych” w marketingu prezydenckim (umiejętnego wykorzystania osiągnięć w tym zakresie do wzmocnienia własnej oferty reelekcyjnej). Jako ważne naukowo (i poznawczo) należy także uznać uwagi dotyczące relacji pomiędzy miejskimi orientacjami strategicznymi a indywidualnymi strategiami marketingowymi poszczególnych prezydentów.

Na tle wcześniejszych rozważań (i ich jakości naukowej) nieco rozczarowuje ostatnia część rozdziału poświęcona „wyborczej interpretacji polityki miejskiej” – dosyć lapidarna, bardziej opisowa niż analityczna.

Główne wątki pracy z dużym znanstwem podsumowano w niezwykle rzeczowo napisanym *Zakończeniu*. Mgr K. Glinka wykorzystując wyniki swoich badań odniósł do sformułowanych hipotez badawczych, precyzyjnie wskazując, które z nich i dlaczego zostały zweryfikowane pozytywnie lub zanegowane – po raz kolejny udowadniając wysokie kompetencje badawcze.



Konkludując, należy uznać wybór tematu za w pełni odpowiedni dla rozprawy doktorskiej. Autor w pełni poprawnie i wyczerpująco przedstawił podstawowe zagadnienia związane z badaną problematyką. Na wysoką ocenę zasługuje umiejętność analizy omawianych zjawisk, jednoznacznie świadcząc o bardzo dobrym warsztacie naukowo-badawczym Doktoranta. Należy także podkreślić, że ambitny projekt badawczy mgra Kamila Glinka doskonale wpisuje w badania w badania prowadzone przez naukowców z wrocławskiego środowiska politologicznego, uzupełniając je o wartościowe (w znacznej mierze oryginalne) wnioski naukowe.

Doceniając naukową wagę i jakość rozważań zawartych w niniejszej pracy stwierdzam, że recenzowana rozprawa Pana mgr Kamila Glinki **spełnia wymagania** stawiane pracom doktorskim określone w art. 13, ust. 1 ustawy z dnia 14.03.2003 r. o stopniach naukowych i tytułach naukowych oraz o stopniach i tytułach w zakresie sztuki (Dz.U. Nr 65, poz. 595). **Jednocześnie wnoszę o dopuszczenie Pana mgr Kamila Glinkę do dalszych etapów przewodu doktorskiego.**

Mając na uwadze wartość naukową opracowania wnoszę - w przypadku pomyślnego zakończenia procedury doktorskiej - o wyróżnienie rozprawy doktorskiej mgr Kamila Glinki.



Dr hab. Mariusz Kolczyński